

Marjan Veltkamp

OBJECTEN

2 januari tot 4 februari 2007

GALERIE BIJ DE BOEKEN

Het feest van de summierheid

Het werk van Marjan Veltkamp kan het feest van de summierheid genoemd worden.

Ze beheerst ten volle de kunst van het weglaten. Uitgangspunt voor haar is het komen tot sprekende en sterke vormen. Marjan wil tot de essentiële vormen geraken, die stuk voor stuk het karakter van een object bezitten.

De objecten hebben vanuit hun oorspronkelijke platte vlak een ruimtelijke werking gekregen.

De kunstenaar legt in haar werk zich de uiterste beperkingen in het gebruik van vormen en kleurvariaties op. Met weinig middelen, eenvoudige vormen, summiere details ontstaan haar sprekende objecten. Deze gaan op zichzelf de ruimte -waarin ze opgesteld zijn- bepalen. Zowel de expositieruimte als de getoonde objecten moeten in goede onderlinge harmonie gebracht worden, want in en met haar werk moet volgens Veltman alles kloppen. Niets mag de sereniteit van haar werk verstoren.

De kijker dient daardoor geraakt en meegesleurd te worden in een gevoel van harmonie, van stilte, rust en subtiliteit. In die zin past zelfs een lichte aantasting door wat vuil op haar werk niet. Dat al zal storend binnen haar werk zijn en de bereikte harmonie verstoren. De maagdelijke zuiverheid van het oorspronkelijke materiaal is een belangrijk aspect en dient gehandhaafd te blijven.

Alleen kunnen aantastingen, als ze zinvol zijn. Zinvolle ingrepen zijn bijvoorbeeld het ruw maken van een deel van een huid om daardoor een tegenstelling te creëren met het compacte gladde restdeel. Alles wat ze aanwendt kan alleen zinvol zijn en dan alleen nog maar met haar maatstaven. Daarom is er steeds sprake van een ver doorgevoerde consequentheid. Deze houding doet haar werk associëren met de Japanse textiel- en papierkunst waar eveneens sprake is van het summiere, ritme, harmonie, van natuurlijke rondingen, ingetogenheid maar ook van een in zichzelf gekeerdheid.

Ook Veltman gruwt van elke vorm van chaos. Chaos bant ze met alle consequentheid en trefzekerheid uit. Zo krijgt alles zijn plek, steeds in dienst van de haar beoogde gevoelens. Elke dissonant valt immers binnen haar wereld van volledige afstemming te meer op en is daarom des te storender. De eenheid van haar object, maar ook tussen het object en de ruimte zijn voor haar van essentieel belang.

Uiterste perfectie geldt niet alleen voor haar vormgeving maar ook voor haar techniek.

Zij streeft technische perfectie na, omdat die bij haar objecten past. In feite past deze eigenschap bij de persoon Veltman zelf. Haar persoon vind je in heel haar kunstwerken terug. Het is Veltman die als kunstenaar het karakter van haar object bepaalt.

Deze zo bij haar passende eigenschap van perfectie zorgt ervoor, dat deze in haar werk steeds een natuurlijk karakter behoudt.

Er is bij haar geen sprake van een doodslaande en saaie perfectie.

Er is eerder sprake van een doorleefde, een met een zekere fanatisme bedreven perfectie.

In haar werk komt deze haar uiteindelijke vormgeving, haar schoonheidsideaal ten goede.

Het werk blijft de boeiende kracht behouden van een ontstaan en houdt daarnaast een aangename verrassing in. De fantasie van de kijker wordt voortdurend geprikkeld.

In haar perfectie blijft de spanning, maar ook de speelsheid van een open einde behouden.

Daarnaast zorgt haar techniek voor een rustgevende geordendheid en wetmatigheid. In die zin is het geen doolie techniek geworden. Haar inspiratiebron voor haar objecten is de kleding. Mens en kleding vormen sinds de oudheid reeds een onafstotelijke eenheid. Naast gebruiksvoorwerp werd de vormgeving in de oudheid van belang en komt het creatieve element naar voren. Was vroeger voor Marjan de toegepaste kunst het uitgangspunt, nu is dit niet meer het geval. Al lijkt haar werk op kledingstukken, toch is dit niet meer het geval. De werkelijkheid dekt echter de schijn niet. Haar werk is zeker niet als gebruikskleding, maar puur als object bedoeld. Het is een ruimtelijk esthetisch voorwerp geworden. Een voorwerp die ergens hangt of neergezet kan worden en zeker niet te dragen valt. De grote uitdaging voor haar ligt er in om haar werk als kleding te laten lijken. Bij haar objecten denk je op het eerste gezicht aan een kraag, een hoed of sierraad. Er blijven bij haar objecten vele interpretaties mogelijk. Deze openheid is juist de kracht van haar werk. Herkennen en toch niet in zijn geheel kunnen vatten. Een openheid die bij de kijker echter diverse vragen oproept. Voor haar werk gebruikt zij textiele materialen zoals technisch vilt, perkament, voile en leer. Het zijn materialen die een flexibele huid bezitten en zich gemakkelijk laten vormen, maar zich ook lenen voor de beoogde kledingsuggestie. Juist de stijfheid van het materiaal zorgt voor een lijfelijk gevoel en spoort de stof tot het betasten aan. Het voelen speelt bij kleding eveneens een belangrijke rol. Ook het verhullende karakter, het omsluiten van een holle ruimte verwijst naar kleding. De holte krijgt soms zelfs iets sensueels. De stevigheid maar ook de vormgeving wordt versterkt door stiksels. Soms beperkt zij zich door haarscherpe insnijdingen, die in harmonie met de vormgeving staan. Een grafisch en ritmisch spel is het uiteindelijke resultaat. Het perkament wordt door haar op geheel eigen manier aangewend. De door haar voorziene kleuren -in één kleurstelling gehouden- accentueren de vorm en zorgen voor een natuurlijke eenheid. Herhalingen van organische vormen versterken het natuurlijke karakter. Deze laatste werken hangen in de galerie aan de muur -juist door een inkadering van lijsten nog meer tot object verheven- als een eigen inbreng op de gehele expositie.

tekst: Harrie Schenning, Galerie bij de Boeken.